

การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการจัดเก็บภาษี

เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ในขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในอัตราที่สูงขึ้น รวมทั้งรายได้ของประชาชนก็สูงขึ้นตามไปด้วย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าภาษีที่จัดเก็บได้ของเทศบาลกลับมีสัดส่วนที่ไม่สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในปี 2543 สำนักการคลัง ได้สำรวจความถูกต้องของกระบวนการในการจัดเก็บภาษี โดยมีการนำ ผท.5 (จำนวนผู้เข้าขายเสียภาษี) มาเทียบเคียงกับ กค. 1 (ฐานภาษีที่จัดเก็บอยู่เดิม) พบว่าข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงกว่า 10,000 ราย ซึ่งเป็นผลมาจากข้อมูลในการจัดเก็บภาษีไม่เป็นปัจจุบันและไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับประชาชนไม่มีความรู้เรื่องภาษีท้องถิ่นเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้เป็นข้อจำกัดที่ทำให้เทศบาล จัดเก็บภาษีไม่ได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ สำนักการคลังจึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี ทั้งในด้านฐานข้อมูลและคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2547

อำเภอ: เมืองนนทบุรี
จังหวัด: นนทบุรี

ประชากร: 265,051 คน

พื้นที่: 38.9 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลนคร

การเลือกตั้ง : ทางตรง

วิธีใหม่

ในปี 2544 เทศบาลนครนนทบุรี จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการคลัง โดยดำเนินการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้ฐานข้อมูลสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด โดยเทศบาลได้ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายร่องในเขตตำบลท่าทราย ซึ่งเป็นพื้นที่เพิ่มเติมล่าสุดที่ทางเทศบาลได้ขยายเขตพื้นที่ออกไป

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- ออกสำรวจฐานภาษีในตำบลท่าทรายและตำบลสวนใหญ่ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนที่ภาษี เพื่อสำรวจแหล่งรายได้ที่เทศบาลควรจัดเก็บได้
 - แบ่งเขตพื้นที่ในตำบลท่าทราย ออกเป็น 5 เขต (Zone) 108 เขตย่อย (Block) มีจำนวนแปลงที่ดิน 22,694 แปลง (Lot) เพื่อใช้เป็นฐานในการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม
 - ทำให้ข้อมูลฐานภาษีต่างๆ มีความชัดเจนและสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งจะสามารถนำมากำหนดอัตราการจัดเก็บที่ชัดเจนและใกล้เคียงมากขึ้น ส่งผลถึงการประมาณการภาษีที่ควรจัดเก็บได้ สามารถนำมาเปรียบเทียบกับภาษีที่จัดเก็บได้จริงว่ามีความใกล้เคียงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ถ้าใกล้เคียงกันก็เป็นตัวชี้วัดว่าผลลัพธ์ที่ได้นั้น มีประสิทธิภาพ
- การปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของส่วนงานพัฒนารายได้ทั้งในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดความรวดเร็วและการให้บริการที่ประชาชนพึงพอใจสูงสุด โดยการกำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการชำระภาษีให้กับเจ้าหน้าที่ในฝ่ายจัดเก็บรายได้
 - การจัดเก็บข้อมูลฐานภาษีอย่างเป็นระบบ เช่น ระบบบัญชีผู้เสียภาษี , ระบบข้อมูลฐานภาษีและระบบบัญชีทรัพย์สิน มีการนำระบบแผนที่ภาษีมาใช้เพื่อความสะดวกและคล่องตัวสูงสุดในการให้บริการประชาชน ทำให้ประชาชนที่มายื่นชำระภาษีได้รับการ

- บริการอย่างรวดเร็ว ในส่วนของการบริการ พนักงานต้องมีความกระตือรือร้น ยิ้มแย้ม แจ่มใส ในการกล่าวต้อนรับ สอบถามผู้มาติดต่อ โดยให้คำแนะนำ ให้ความรู้อย่างถูกต้อง
- กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการชำระภาษีให้กับเจ้าหน้าที่ในฝ่ายงานจัดเก็บรายได้ (เอกสารแนบท้าย)
3. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ประชาชน/กระตุ้นความเข้าใจในหน้าที่การชำระภาษี รวมทั้งประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการที่เทศบาลสามารถจัดเก็บรายได้ได้ตามเป้าหมาย
- เดิมประชาชนอาจไม่ทราบถึงหน้าที่ในการชำระภาษีของตน อีกทั้งยังไม่เข้าใจถึงประเภทภาษีที่ต้องจ่าย ซึ่งการเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจหน้าที่ของตนและมาชำระภาษีเพิ่มขึ้น
 - การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีช่องทางดังนี้ คือ ติดป้ายประกาศตามแหล่งชุมชน ในเขตเทศบาล , มีการติดตั้งแผงอักษรไฟวิ่ง ในสำนักงานเขตเทศบาล , จัดทำแผ่นพับเผยแพร่ , ประกาศเสียงตามสาย ตามเขตชุมชนต่างๆ ใน 5 ตำบล , ส่งจดหมายให้เจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายผู้ชำระภาษีได้รับทราบว่าต้องมาชำระภาษีในวันเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือประชาชนสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีได้ด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. งบประมาณจากเทศบาลเพื่อเป็นค่าตอบแทนการทำงาน
ล่วงหน้า 12 คน จำนวน 232,200 บาท ระยะเวลา 9 เดือน
งบประมาณจากเทศบาล
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. สายวัด
3. กระดาษพิมพ์เขียว
4. โปรแกรมระบบการจัดเก็บภาษีของกรมการปกครอง
5. โปรแกรมใช้ทำแผนที่ Micro Station จากบริษัทคอมพิวเตอร์
เอกชน
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่ในฝ่ายแผนที่ภาษี 12 คน / 6 วัน / สัปดาห์ เป็น
ระยะเวลา 9 เดือน (ช่วงเวลาราชการปกติ ในวันจันทร์-ศุกร์
และปฏิบัติงานล่วงเวลาในช่วงเย็นวันจันทร์ –ศุกร์ และวันเสาร์
เต็มวัน)

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2543	- ผอ.สำนักการคลังพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบความถูกต้องของฐานข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีจึงคิดจะทำโครงการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เจ้าหน้าที่ในฝ่ายแผนที่ภาษีออกสำรวจเอง - ผอ.สำนักการคลังได้มีการปรึกษาหารือถึงแผนงานโครงการออกสำรวจข้อมูลภาคสนามกับเจ้าหน้าที่ในฝ่ายแผนที่ภาษี - ผอ.สำนักการคลังเขียนแผนงานเสนอโครงการต่อนายกเทศมนตรี	ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี
กลางปี 2543	นายกเทศมนตรีนำแผนงานโครงการเข้าสู่ที่ประชุมสภาเทศบาล โดยสภาให้การอนุมัติโครงการ	นายกเทศมนตรี
	เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการ มีเหตุขัดข้องให้ต้องเลื่อนการปฏิบัติงานออกไป เนื่องจากต้องมีการอบรมความรู้เพิ่มเติมแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษีในการออกสำรวจข้อมูลภาคสนามและเร่งรัดการดำเนินในส่วนประจำที่ค้างอยู่ให้เสร็จสิ้นเรียบร้อย	ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2544	จัดเตรียมแผนที่ในเขตตำบลท่าทรายทั้งหมด ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมด 8 ตร.กม.	เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี
	- เริ่มดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่ในตำบลท่าทราย โดยแบ่งออกเป็น 5 เขต (Zone) 108 เขตย่อย (Block) และมีจำนวนแปลงที่ดิน 22,694 แปลง (Lot) - แบ่งจำนวนแปลงที่ดินในแต่ละ Block สำหรับการเดินสำรวจ โดยแบ่งเจ้าหน้าที่ในฝ่ายแผนที่ภาษีออกเป็น 4 กลุ่ม ละ 3 คน ประกอบไปด้วย ช่างโยธา 1 คน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สิน 2 คน โดย ผอ. ตั้งเป้าไว้ว่าจะต้องทำได้ 100 แปลง /สัปดาห์	ผอ. สำนักการคลัง
กรกฎาคม 2544 - กันยายน 2545	เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี ทั้ง 4 กลุ่ม ออกสำรวจข้อมูลภาคสนามในวันเสาร์ โดยแต่ละกลุ่มจะปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ - สัมภาษณ์ข้อมูลตาม ผท. 4 (ข้อมูลเดิมที่มีอยู่ว่าใครครอบครองที่ดินอยู่กี่แปลง) - สัมภาษณ์และสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากที่ดิน รายละเอียดเกี่ยวกับอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง และป้ายต่างๆ - วัดขนาดของพื้นที่ - จดบันทึกข้อมูลลงในแบบสำรวจที่กำหนด ได้แก่ สภาพความเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ผู้ครอบครอง การทำประโยชน์ที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ป้ายและการประกอบกิจการที่เข้าข่ายต้องขอใบอนุญาตและค่าธรรมเนียม ในวันจันทร์-ศุกร์ หลังเวลาราชการ ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ - ช่างโยธาคะทำการปรับข้อมูลที่สำรวจมาได้ลงในแผนที่ - เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินจะทำการปรับข้อมูลในส่วนของเอกสารและในคอมพิวเตอร์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี
กันยายน 2544	กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี	ผอ. สำนักการคลัง
ธันวาคม 2545 - ตุลาคม 2546	ดำเนินการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อสำรวจข้อมูลภาคสนามของตำบลสวนใหญ่ และตำบลตลาดขวัญบริเวณถนนประชาราษฎร์และถนนติวานนท์บางส่วน โดยวิธีการดำเนินการเช่นเดียวกับการออกสำรวจที่ตำบลท่าทราย	เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนที่ภาษี
มกราคม 2547	ออกสำรวจข้อมูลภาคสนามตำบลตลาดขวัญ โดยวิธีการดำเนินการเช่นเดียวกับการออกสำรวจที่ตำบลท่าทราย	

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

- การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ขาดความถูกต้องแม่นยำ ระบบแผนที่ภาษีไม่เป็นปัจจุบันและไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในเชิงข้อเท็จจริงของพื้นที่
- รายได้จากการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นไม่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ในเขตเทศบาล

หลังการดำเนินการ

- ข้อมูลผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรจัดเก็บเป็นระบบครบถ้วนและถูกต้องอยู่ตลอดเวลา โดยมีการเก็บตามรหัสตัวอักษรชื่อของผู้เสียภาษี

2. จำนวนผู้ที่เข้าข่ายต้องชำระภาษีเพิ่มมากขึ้นในตำบลท่าทราย จากผู้ที่อยู่ในข่ายชำระภาษีเดิม 4,047 ราย เพิ่มขึ้นอีก 1,504 ราย ในส่วนของตำบลสวนใหญ่ จากเดิม 1,636 ราย เพิ่มขึ้นอีก 242 ราย (ดูตารางที่ 1)
3. เทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีในตำบลท่าทรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี คิดเป็นรายได้จากภาษีอากรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 18% (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจำนวนของผู้ที่เข้าข่ายต้องชำระภาษีเพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้ทำการออกสำรวจภาคสนาม

ตำบล	ผู้ที่อยู่ในข่ายชำระภาษีเดิม (ราย)	ผู้ที่อยู่ในข่ายชำระภาษีเพิ่มขึ้น(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
ท่าทราย	4,047	1,504	+37.16
สวนใหญ่	1,636	242	+14.79
ตลาดขวัญ (บางส่วน)	-	185	-

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลประมาณการรายได้ภาษีอากรและผลการจัดเก็บภาษีจริง

	ภาษีบำรุงท้องที่		ภาษีโรงเรือนและที่ดิน		ภาษีป้าย	
	จำนวนที่ประมาณการ	ผลการจัดเก็บ	จำนวนที่ประมาณการ	ผลการจัดเก็บ	จำนวนที่ประมาณการ	ผลการจัดเก็บ
2543	-	863,552.00	-	11,137,843.00	-	1,152,860.00
*2544	1,050,928.00	1,244,916.00	10,405,395.00	11,840,205.00	1,044,266.00	1,237,681.00
2545	1,083,504.00	1,382,653.00	11,589,303.00	13,065,916.00	1,191,851.00	1,482,738.00
2546	998,936.00	1,197,197.00	12,703,971.00	17,108,950.00	1,191,504.00	1,599,193.00

***หมายเหตุ** ปี 2544 เป็นปีที่เริ่มต้นออกสำรวจฐานข้อมูลภาคสนามและจัดทำแผนที่ภาษีที่ตำบลท่าทราย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญห
1. มีการต่อต้านและคัดค้านจากประชาชนบางส่วนที่ถูกดึงเข้ามาในระบบภาษีเพิ่มขึ้น	1. ใช้วิธีการสื่อสารสร้างความเข้าใจและเน้นการจูงใจ มีข้อมูลที่ชัดเจนอธิบายได้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสื่อสารกับประชาชนมากขึ้น
2. ประชาชนหรือเจ้าของกิจการบางส่วนพยายามหลีกเลี่ยงภาษี	2. สำหรับผู้ที่หลีกเลี่ยงการชำระภาษี เทศบาลมีมาตรการการผสมผสานกันตามบริบทและความเหมาะสม เช่น ใช้การเจรจา การประนีประนอม ผ่อนปรนในหลักการ ไม่เลือกปฏิบัติ ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในบางกรณีที่เป็นจำเป็น เช่น การฟ้องร้องดำเนินคดี อย่างไรก็ตามเมื่อประชาชนเป็นฝ่ายแพ้คดี ก็มีมาตรการการผ่อนผันการชำระหนี้ให้ เป็นต้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การให้การสนับสนุนของผู้บริหารเทศบาล รวมถึงความตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคลังทุกคน ที่มาทำงานโดยไม่มีวันหยุดเป็นเวลา 9 เดือน

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการนี้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต เนื่องจากผู้บริหารเทศบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนโครงการนี้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระยะยาว รวมทั้งมีความพร้อมในการออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม และมีการจัดให้โครงการนี้อยู่ในแผนพัฒนา 5 ปี คือ ปี 2545-2549 ของเทศบาล

บทเรียนที่ได้รับ

- 1.ระบบฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษีแม้ว่าจะดีหรือมีความถูกต้องทันสมัยเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าไม่ได้นำไปสู่กระบวนการจัดเก็บอย่างจริงจังก็ไม่สามารถส่งผลให้เกิดการพัฒนารายได้ได้อย่างแท้จริง
- 2.การพัฒนากระบวนการจัดเก็บภาษี, การออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม รวมถึงการจัดทำแผนที่ภาษี แม้ว่าไม่มีเงินก็สามารถที่จะนำไปดำเนินการได้
- 3.การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ได้

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

วิถีนใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นได้หากบุคลากรของเทศบาลมีความเสียสละและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายสมนึก ธนเดชากุล
ตำแหน่ง	: นายกเทศมนตรี
หน่วยงาน	: เทศบาลนครนนทบุรี
ที่อยู่	: 39 หมู่ 8 ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์	: (02) 5917871
ชื่อ	: นายสิทธิพล วงษ์ดนตรี
ตำแหน่ง	: ปลัดเทศบาล
หน่วยงาน	: เทศบาลนครนนทบุรี
ที่อยู่	: 39 หมู่ 8 ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์	: (02) 5890515
ชื่อ-นามสกุล	: นางพูนผล เจริญตะวัน
ตำแหน่ง	: ผู้อำนวยการสำนักงานคลัง
หน่วยงาน	: เทศบาลนครนนทบุรี
ที่อยู่	: 39 หมู่ 8 ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์	: (02) 5890515

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลนครนนทบุรี
สถานที่ตั้ง	39 หมู่ 8 ถนนรัตนธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
ขนาดพื้นที่	38.9 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	410,328,488 บาท (ปีงบประมาณ 2544) 10.78% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ
งบประมาณรายได้	436,143,226.69 บาท (ปีงบประมาณ 2544) 23.09% จัดเก็บเอง 19.07% รัฐจัดเก็บเพิ่มแล้วจัดสรรให้ 18.56% รัฐจัดเก็บให้ 27.89% อุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	871 คน 213 คน พนักงานท้องถิ่น 124 คน ลูกจ้างประจำ 534 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	270,593 คน
จำนวนครัวเรือน	95,427 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	102,662 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	พื้นที่เขตเทศบาลประกอบด้วย 5 ตำบล คือ ตำบลสวน ใหญ่ ตำบลตลาดขวัญ ตำบลท่าทราย ตำบลบางเขน และตำบลบางกระสอ ความหนาแน่นของประชากร เฉลี่ยต่อพื้นที่ เท่ากับ 6,931 คนต่อตารางกิโลเมตร เศรษฐกิจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ สาขาอุตสาหกรรม รองลงมาคือ สาขาการก่อสร้าง และสาขาบริการ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 94 และ นับถือศาสนาอื่นๆ เช่น คริสต์ อิสลาม เป็นต้น ร้อยละ 6 ลักษณะภูมิประเทศ เนื่องจากจังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่บน ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีแม่น้ำแบ่งพื้นที่จังหวัด ออกเป็นสองส่วน คือ ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองตามธรรมชาติ เป็นจำนวนมากที่เคยใช้สัญจรไปมา ปัจจุบันคลอง ดังกล่าวใช้เพื่อการระบายน้ำเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ พื้นที่บางส่วนที่เคยเป็นสวนผลไม้ก็ค่อยๆ เปลี่ยนเป็น ที่อยู่อาศัย ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีการคมนาคม ขนส่ง 2 ทางคือ ทางบกและทางน้ำ แต่ปัจจุบันการ คมนาคมทางน้ำค่อยๆ ลดความสำคัญลงไป มีทางสาย หลัก เช่น ถนนงามวงศ์วาน ถนนติวานนท์ ถนนรัตน ธิเบศร์ เป็นต้น, มีสำนักการไฟฟ้า 2 แห่ง, มีทำการ ไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 4 แห่ง, มีสถานศึกษาตั้งแต่ อนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง, มี ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 แห่ง